

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D. a Olgy Stránské v právní věci žalobce: **M. H.**, bytem x, zastoupen JUDr. Vladimírou Smetanovou, advokátkou se sídlem Vodičkova 20, Praha, proti žalovanému: **ředitel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje**, se sídlem Na Baních 1535, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2013, čj. KRPS-185336-33/ČJ-2011-0100KR-PK,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Vymezení věci

Žalobce napadl žalobou shora označené rozhodnutí žalovaného a domáhá se jeho zrušení. Žalovaný svým rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Středočeského kraje pro ekonomiku ze dne 29. 7. 2013, čj. KRPS-185336-25/ČJ-2011-0100VO-RG42. Rozhodnutí se týká žádosti žalobce o přiznání nároku na náhradu škody na zdraví, která u něj vznikla v důsledku služebního úrazu ze dne 19. 8. 2004 (dopravní nehoda s tříštivou zlomeninou levé paže a kompresivní zlomeninou tří obratlů páteře). Dne 9. 11. 2009 totiž žalobce nastoupil na pracovní neschopnost pro výhřez meziobratlové ploténky, k němuž došlo jako následek uvedeného úrazu z roku 2004. Z toho důvodu požadoval přiznat náhradu za ztrátu na výdělku za dobu od 1. 11. 2009 do 30. 11. 2011 ve výši 354.657 Kč a náhradu za ztížení společenského uplatnění ve výši

36.000 Kč (300 bodů). Dále požadoval nahradit náklady na odborné stanovení výše náhrady ušlého výdělku a ohodnocení ztížení společenského uplatnění v částce 4.900 Kč a 1.050 Kč.

Žalovaný ve svém rozhodnutí zrekapituloval průběh správního řízení, obsah posudku doc. MUDr. J. V., CSc., jenž byl předložen žalobcem, a posudku MUDr. J. B., vypracovaného na základě žádosti Zdravotnického zařízení MV, Oblastního zdravotnického zařízení Praha. Dle žalovaného tak byly dosud zpracovány dva znalecké posudky k posouzení zdravotních obtíží žalobce. Znalecký posudek MUDr. B. považuje žalovaný za po obsahové stránce komplexní, posuzuje celkový průběh léčení, odpovídá na souvislost mezi služebním úrazem a požadovanými nároky žalobce, vychází ze stavu v roce 2004 a stavu v roce 2009. Závěr znaleckého zkoumání je jednoznačný a obsahově poskytuje dostatek informací k posouzení věci. V posudku doc. V. naproti tomu nejsou promítnuty do souvislostí ostatní lékařské zprávy a nálezy, poukazování na jednotlivé závěry lékařských zpráv nelze považovat za zcela objektivní a vyvstává otázka jejich účelovosti. Žalovaný proto upřednostnil znalecký posudek a závěry MUDr. B.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

Žalobce napadá rozhodnutí žalovaného z toho důvodu, že onemocnění spočívající ve vyhřeznutí meziobratlové ploténky je důsledkem služebního úrazu, který utrpěl dne 19. 8. 2004 (dopravní nehoda). Ze zdravotní dokumentace žalobce vyplývá, že poranění páteře, ke kterému došlo při dopravní nehodě, zanechalo zřejmé můstkové příznaky vertebrogenních potíží. Ty posléze vyústily v roce 2009 v kořenový syndrom S1 z výhřezu sousedního disku. Souvislost současných zdravotní potíží žalobce se služebním úrazem z roku 2004 potvrzuje znalecký posudek doc. MUDr. V.. Opačný závěr vyplývá z lékařské zprávy MUDr. B., o níž opřel své rozhodnutí žalovaný. Vzhledem k existenci dvou rozdílných nálezu měl žalovaný v souladu s důkazním návrhem žalobce zadat nezávislý znalecký posudek.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nejprve poukázal na nesprávné označení žalovaného v žalobě. V řízení má totiž být žalován ředitel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, nikoliv Česká republika, Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje. Dále má za to, že v žalobě není uvedeno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené správní rozhodnutí za nezákonné. K věci samé pak uvádí, že v rámci správního řízení bylo provedeno rozsáhlé dokazování, byl vypracován znalecký posudek MUDr. J. B., znalcem pro základní obor zdravotnictví, odvětví pracovní úrazy a nemoci z povolání a posudkové lékařství. Podle znaleckého posudku nesouvisí zjištěné onemocnění žalobce se služebním úrazem prodělaným v roce 2004 a nevzniklo v souvislosti s výkonem služby u Policie ČR.

V replice ze dne 30. 6. 2014 žalobce výslovně označuje napadené rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Příčinná souvislost současných obtíží žalobce s prodělaným služebním úrazem mohla být objasněna jedině znaleckým posudkem. Současně korigoval označení žalovaného tak, že jím je Policie České republiky – Krajské ředitelství policie Středočeského kraje.

Při jednání, které soud k projednání věci nařídil, setrvali účastníci na svých dosavadních procesních stanoviscích.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.

Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 28. 12. 2011 podal žalobce žádost o přiznání náhrady za ztrátu na výdělku ve výši 24.902 Kč (za rok 2009), 130.491 Kč (za rok 2010) a 99.264 Kč (za rok 2011) a dále náhrady ve výši 36.000 Kč (300 bodů dle položky 0743). Z rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti A 6505802 se podává, že žalobce byl od 9. 11. 2009 do 17. 3. 2011 v pracovní neschopnosti.

Ze znaleckého posudku zpracovaného dne 13. 1. 2011 MUDr. J. B., znalcem z oboru zdravotnictví, odvětví pracovní úrazy a nemoci z povolání a posudkové lékařství, vyplývá, že znalecký posudek byl podán na žádost vedoucího odboru Zdravotnického zařízení MV, Oblastního zdravotnického zařízení Praha. Znalec na základě dostupných lékařských záznamů ohledně zdravotního stavu žalobce (zdravotní knížka, lékařské zprávy z oboru chirurgie, rehabilitační oddělení, neurologie), bez provedení vlastního vyšetření, konstatoval, že úraz ze dne 19. 8. 2004 nezanedbal žádné větší morfologické ani klinické známky a příznaky. Morfologické změny na bederní páteři, k nimž došlo následkem úrazu, jsou pouze malé. Žalobce nyní trpí vyhrěznutím ploténky mezi 5. bederním a 1. křížovým obratlem (L5/S1) s kořenovou iritací S1 vpravo bez senzomotorického deficitu. Mezi úrazem z roku 2004 a klinickým obrazem v roce 2009 není časová ani příčinná souvislost. Klinické změny, které úraz zanechal, odpovídaly až do roku 2008 zdravotní klasifikaci A. Je tedy vyloučena časová souvislost mezi úrazem a klinickým obrazem v roce 2009. Příčinnou souvislost pak vylučuje, že kořenové dráždění bylo poprvé diagnostikováno až 5 let po úrazu a nebylo přítomno ani při vyšetření v září 2009 (vyhrěznutí ploténky diagnostikováno až v únoru 2010).

Ze znaleckého posudku zpracovaného dne 3. 6. 2011 doc. MUDr. J. V., CSc., znalcem z oboru zdravotnictví, zdravotnická odvětví různá, neurologie, posudkové lékařství, se podává, že přítomná porucha zdravotního stavu z výhrězu meziobratlové ploténky L5/S1 vpravo je v příčinné souvislosti s jeho úrazem z roku 2004. Přítomnou poruchu lze z hlediska odškodnění za ztížení společenského uplatnění podřadit položce č. 20743 vyhlášky č. 400/01 Sb. (poúrazové omezení hybnosti páteře středně těžkého stupně s příznaky kořenového dráždění), čemuž odpovídá bodové hodnocení 300 bodů. Posudek byl zpracován na žádost žalobce, nikoliv na základě ustanovení znalce správním orgánem a neobsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku. Vyúčtované znalečné činí 4.900 Kč, tato částka byla žalobcem zaplacená dne 15. 6. 2011 (viz příkaz k úhradě).

Posouzení žalobních bodů

Soud se nejprve zabýval tím, zda žalobce správně označil osobu, které náleží pasivní legitimace v tomto řízení. Žalobce v žalobě označil za žalovaného Českou republiku, Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, organizační složku státu. Z vyličení rozhodujících skutečností, jak je obsaženo v žalobě, se podává, že ve věci rozhodoval nejprve náměstek ředitele Krajského ředitelství policie Středočeského kraje pro ekonomiku, o odvolání pak ředitel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje. Žalobce se domáhá zrušení obou těchto rozhodnutí. V návaznosti na vyjádření žalovaného k žalobě pak žalobce označení žalovaného korigoval v podání ze dne 25. 6. 2014 tak, že jím je Policie České republiky – Krajské ředitelství policie Středočeského kraje.

Podle § 69 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni. V dané věci je tímto správním orgánem služební funkcionář, jenž rozhodl o odvolání žalobce, tj. ředitel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003 - 56, k pasivní legitimaci uvedl, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Je tedy věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce; zvláštní usnesení o tom soud nevydává (§ 53 odst. 2 s. ř. s. a contrario). Soud proto jako s žalovaným v tomto řízení jednal s ředitelem Krajského ředitelství policie Středočeského kraje. Z žaloby jednoznačně plyne, že je napadáno jím vydané rozhodnutí, takže nesprávné označení žalovaného nevyvolává pochybnosti o tom, jaký akt je napádán, kdo jej vydal, a tedy kdo má správně vystupovat v tomto řízení jako žalovaný. Nesprávné označení žalovaného správního orgánu tedy nebrání věcnému projednání žaloby.

Soud nepřisvědčil výtce žalovaného, že v žalobě nejsou vymezeny skutkové a právní důvody, pro něž žalobce považuje správní rozhodnutí za nezákonné. Jinými slovy řečeno, žalobce dle žalovaného v žalobě nevymezil žádný žalobní bod, což je přitom jedna ze základních náležitostí žaloby [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], při jejímž nedostatku nelze žalobu projednat. O řádně formulovaný žalobní bod se dle již ustálené judikatury jedná tehdy, jestliže je z něho zřejmá nejen právní argumentace, ale zejména skutkové důvody, na jejichž základě žalobce dovozuje nezákonnost správního rozhodnutí, přičemž postačí, jsou-li tyto důvody vymezeny i jen zcela obecným a stručným způsobem, který je nicméně srozumitelný a jednoznačný (viz např. rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2004, čj. 6 Azs 22/2004 – 42, rozsudek ze dne 23. 10. 2009, čj. 8 Afs 31/2009 – 74, dále rozsudky rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 – 58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS, a ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008 – 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Z žaloby je zřejmé, že žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí v tom, že v rozporu s jím předloženým znaleckým posudkem zpracovaným doc. MUDr. V. dospěl žalovaný k závěru, že onemocnění spočívající ve vyhřeznutí ploténky není v příčinné souvislosti se služebním úrazem, k němuž došlo dne 19. 8. 2004. Žalobce má za to, že rozporné závěry dvou znaleckých posudků, které byly ve správním řízení provedeny k důkazu, měly být objasněny nezávislým znaleckým posudkem. Byť se jedná o stručně vymezený žalobní bod, jeho podstata je zachycena v žalobě srozumitelně a dostatečně určitě (nezaměnitelně).

V zásadě jediný žalobní bod zpochybňuje skutkový závěr žalovaného, že mezi zdravotními obtížemi, které u žalobce vyvolaly neschopnost ke službě v době od 9. 11. 2009

do 17. 3. 2011 a ztížily jeho společenské uplatnění, a služebním úrazem, který žalobce utrpěl dne 19. 8. 2004, není příčinná souvislost.

Předpokladem odpovědnosti bezpečnostního sboru za škodu způsobenou příslušníkovi tohoto sboru (žalobci) služebním úrazem je, že došlo ke služebnímu úrazu, příslušníkovi sboru vznikla škoda a že mezi těmito dvěma prvky existuje příčinná souvislost, tedy že škoda je přímým následkem služebního úrazu (viz rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 136/2011 – 109). Vzhledem k tomu, že právní úprava odpovědnosti za škodu způsobenou služebním úrazem, která je obsažena v zákoně o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, má svůj předobraz v obecném institutu odpovědnosti za škodu způsobenou pracovním úrazem, která je tradičně upravena v zákoníku práce, přičemž obě právní úpravy jsou co do předpokladů vzniku odpovědnosti za škodu shodné, lze poukázat i na civilní judikaturu vymezující pojem příčinné souvislosti. O vztah příčinné souvislosti se tak jedná tehdy, vznikla-li škoda následkem služebního úrazu (tj. bez služebního úrazu by škoda nevznikla tak, jak vznikla). Z hlediska naplnění příčinné souvislosti, jako jednoho z předpokladů odpovědnosti za škodu, nemůže stačit pouhé připuštění možnosti vzniku škody v důsledku služebního úrazu (jeho následků), nýbrž musí být tato příčinná souvislost postavena najisto. Služební úraz přitom nemusí být jedinou příčinou vzniku škody; postačí, jde-li o jednu z příčin, avšak příčinu důležitou, podstatnou a značnou (srov. stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 1. 1975, sp. zn. Cpj 37/74, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 11, roč. 1976, str. 35, dále viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2012, sp. zn. 21 Cdo 2824/2011). Postup při zjišťování příčinné souvislosti spočívá v tom, že škodu je třeba vyjmout z její všeobecné souvislosti a zkoumat ji izolovaně, toliko z hlediska jejích příčin. Protože příčinná souvislost je zákonitostí přírodní a společenskou, jde o hledání jevu, který škodu vyvolal. Z celého řetězce všeobecné příčinné souvislosti (každý jev má svou příčinu, zároveň však je příčinou jiného jevu) je třeba sledovat jen ty příčiny a následky, které jsou důležité pro odpovědnost za škodu (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 9. 2013, sp. zn. 21 Cdo 2659/2012).

V dané věci není sporné, že úraz, který žalobce utrpěl dne 19. 8. 2004, je služebním úrazem. Rovněž tak nebylo sporné, že žalobce trpí vyhřeznutím ploténky L5/S1. Spor nicméně panuje ohledně toho, zda vyhřeznutí ploténky je přímým následkem služebního úrazu, čili zda mezi zdravotním poškozením a právně relevantní škodnou událostí (služební úraz) existuje pouto příčinné souvislosti (kauzální nexus).

Posuzování příčinné souvislosti mezi služebním úrazem a zdravotním poškozením je nepochybně otázkou skutkovou, k jejímuž posouzení je třeba mít odborné znalosti ze základního oboru zdravotnictví a příslušné zdravotnické specializace. V této souvislosti soud zdůrazňuje, že spor se nevede o to, jak vzniklé následky škody na zdraví ohodnotit z pohledu ztížení společenského uplatnění, tedy pod jakou položku vyhlášky č. 440/2001 Sb. je podřadit. V dané věci tedy nejde o aplikaci § 8 vyhlášky č. 440/2001 Sb., který stanoví postup pro ohodnocení ztížení společenského uplatnění. Spor je veden o otázku složitější, a to o existenci kauzálního nexu. Příčinná souvislost mezi úrazovým dějem a poškozením zdraví musí být postavena najisto a nestačí pouhé připuštění možnosti zhoršení zdravotního stavu v důsledku úrazu.

Řízení o žádosti příslušníka bezpečnostního sboru o přiznání nároku na náhradu škody způsobené služebním úrazem je zvláštním druhem správního řízení, které je upraveno zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Byť tento zákon neobsahuje

ustanovení o subsidiárním použití zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je třeba takové pravidlo dovodit z § 1 odst. 1 a 2 správního řádu. Správní řád se vztahuje na řízení vedená správními orgány, pokud zvláštní zákon nestanoví jiný postup. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů nevylučuje aplikaci správního řádu, jehož ustanovení je tak třeba použít v případě, že zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů neobsahuje vlastní úpravu dané otázky.

Služební funkcionář je povinen v řízení zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. Za tím účelem je povinen opatřit si potřebné podklady pro rozhodnutí (§ 180 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů). Důkazem je přitom vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména mj. odborná vyjádření a znalecké posudky (§ 180 odst. 2 cit. zákona). Toto řízení je ovládáno zásadou materiální pravdy, čemuž odpovídá zásada vyšetřovací, podle níž je za objasnění skutkového stavu odpovědný správní orgán. Je tedy na rozhodujícím služebním funkcionáři, aby zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, žadatel o odškodnění pak má procesní práva a povinnosti v rozsahu dle § 174 (viz rozsudek NSS ze dne 13. 1. 2011, čj. 3 Ads 132/2010 – 109). Mezi tato práva patří právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, ke způsobu jejich zjištění a navrhnout jejich doplnění. Současně má právo klást otázky znalcům.

Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů neupravuje způsob prokazování skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí. V takovém případě se uplatní § 56 správního řádu, podle něhož závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout.

Nejvyšší správní soud připustil analogickou aplikaci § 127a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), že i ve správním řízení mohou účastníci řízení předkládat tzv. soukromé znalecké posudky, tj. posudky podané soudními znalci, kteří za účelem podání znaleckého posudku nebyli ustanoveni správním orgánem, nýbrž vyhotovili posudek na žádost účastníka řízení (viz rozsudek ze dne 2. 7. 2015, čj. 9 As 206/2014 – 48, srov. též rozsudek ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 Ads 12/2013 - 22). Ustanovení § 127a o. s. ř. je účinné od 1. 9. 2011 a vyžaduje, aby znalecký posudek předložený účastníkem obsahoval všechny zákonem stanovené náležitosti a doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku (tj. především trestněprávních následků).

V daném případě záviselo posouzení žádosti žalobce na odborných znalostech z oblasti zdravotnictví, jimiž služební funkcionář rozhodující v I. stupni, ani služební funkcionář rozhodující o odvolání nedisponují. Jelikož mezi kompetence příslušného bezpečnostního sboru obecně, i konkrétních služebních funkcionářů nepatří otázky posuzování zdravotního stavu osob, nelze presumovat, že správní orgány (služební funkcionáři) mají z titulu výkonu své funkce odborné znalosti v oblasti zdravotnictví. Skutkové otázky oborného rázu tak bylo třeba objasnit postupem dle § 56 správního řádu,

event. posudkem za podmínek § 127a o. s. ř. (viz k tomu rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2010, čj. 1 Afs 71/2009 – 113, bod 30).

Správní orgán I. stupně postupoval podle § 56 správního řádu a opatřil si jako podklad pro své rozhodnutí znalecký posudek zpracovaný MUDr. J. B. Tento znalec vykonává znaleckou činnost v základním oboru zdravotnictví, odvětví pracovní úrazy a nemoci z povolání a posudkové lékařství. Jde tedy o znalecký obor a specializaci vhodnou pro posouzení otázky, zda onemocnění žalobce je důsledkem služebního úrazu z roku 2004. Soud nepovažuje za významné, že uvedený znalec nebyl ustanoven postupem dle § 56 správního řádu k podání znaleckého posudku v tomto řízení, nýbrž v postupu s tím souvisejícím (ve věci posouzení zdravotní způsobilosti žalobce pro výkon služby). V řízení o posouzení zdravotní způsobilosti žalobce k výkonu služebního místa byl v rámci odvolacího řízení vyžádán u MUDr. B. znalecký posudek, a to přípisem vedoucího odboru Zdravotnického zařízení MV, Oblastního zdravotnického zařízení Praha ze dne 23. 9. 2010. V přípisu je vymezen znalecký úkol tak, že znalec má odpovědět na otázky, zda úraz, který žalobce utrpěl dne 19. 8. 2004 (kompresivní fraktura obratlových těl LS-5,) je v souvislosti se vznikem dorzální pravostranné paramediální hernie disku L/S1 s defigurací durálního vaku a s tlakem na odstup kořene S1 vpravo. Dále byla formulována otázka, zda nerovnosti krycích plotének obratů dolní Th a L páteře jsou změny po m. Scheuermann či po zmíněném úrazu, a v neposlední řadě otázka, zda VAS s kořenovou iritací D1 l.dx., t. č. už bez sensomotorického deficitu, pro který je žalobce v pracovní neschopnosti od 9. 11. 2009, je v přímé souvislosti s úrazem ze dne 19. 8. 2009. Znalecký posudek tak byl zpracován v jiném správním řízení, které bylo vedeno podle § 15 a § 29 vyhlášky č. 62/1968 Sb., o poskytování léčebně preventivní péče v ozbrojených silách a Sboru národní bezpečnosti a o součinnosti orgánů státní zdravotní správy při poskytování této péče (léčebný řád), a byl vyžádán orgánem, který toto řízení vedl. Soud v této souvislosti poukazuje na to, že vliv na charakter podaného znaleckého posudku nemá, že znalec nebyl ustanoven k podání znaleckého posudku usnesením, ani že v přípisu, kterým byl znalec o podání posudku požádán, nebyl poučen o následcích vědomě nepravdivého znaleckého posudku. Správní řád ani zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, včetně jeho prováděcí vyhlášky č. 37/1967 Sb., nevyžadují, aby byl znalec při svém ustanovení ke splnění znaleckého úkolu poučen o následcích podání vědomě nepravdivého znaleckého posudku. Není podstatné, že k ustanovení znalce formálně nedošlo usnesením, nýbrž pouze neformálním přípisem. Nedošlo tím nikterak ke zkrácení na právech účastníka řízení ani znalce. Rozhodující je, že přípis naplňuje podstatné znaky usnesení o ustanovení znalce, tedy je v něm označen přibíraný znalec nezbytnými osobními údaji a znaleckým odvětvím, v němž je posudek žádán, a dále v něm je vymezen znalecký úkol v souladu s § 13 odst. 1 vyhlášky č. 37/1967 Sb. Znalecký posudek neobsahuje konstatování znalce, že si je vědom následků podání vědomě nepravdivého posudku, neboť správní řád ani zákon o znalcích a tlumočnících, včetně jeho prováděcí vyhlášky, takový požadavek neupravují. Že jde v dané věci o znalecký posudek, nikoliv pouze o obyčejnou listinu, je dáno tím, že byl zpracován v řízení vedeném správním orgánem a na žádost tohoto orgánu, který jeho zpracování znalci zadal.

Znalecký posudek, který byl zpracován v řízení o posouzení zdravotní způsobilosti pro výkon služby, je využitelný i v řízení o žádosti o přiznání nároku na náhradu škody způsobené služebním úrazem, neboť se zabývá otázkou, zda škoda na zdraví, pro kterou nastala v roce 2009 neschopnost žalobce k službě a došlo ke ztížení společenského uplatnění, je přímým důsledkem služebního úrazu ze dne 19. 8. 2004.

Správní orgán I. stupně tedy naplnil požadavek § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, neboť si opatřil odborný podklad pro posouzení příčinné souvislosti mezi služebním úrazem z roku 2004 a zdravotními potížemi, které nastaly v roce 2009 (vyhřeznutí ploténky).

Hodnocení důkazu znaleckým posudkem spočívá v posouzení, zda závěry posudku jsou náležitě odůvodněny, zda jsou podloženy obsahem nálezu, zda bylo přihlédnuto ke všem skutečnostem, s nimiž se bylo třeba vypořádat, zda závěry posudku nejsou v rozporu s výsledky ostatních důkazů a zda odůvodnění znaleckého posudku odpovídá pravidlům logického myšlení. Důkaz znaleckým posudkem tedy správní orgán hodnotí jako každý jiný důkaz, nemůže však přezkoumávat věcnou správnost odborných závěrů (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2013, čj. 6 Ads 19/2013 – 35, a dále srov. též rozsudek NS ze dne 25. 4. 2002, sp. zn. 25 Cdo 583/2001 a usnesení NS ze dne 19. 8. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2939/2013, závěry v nich vyslovené jsou s ohledem na jejich obecnou platnost využitelné i pro správní řízení, které nevykazuje ve vztahu k hodnocení jednotlivých typových důkazních prostředků žádná specifika).

Znalecký posudek MUDr. B. považuje soud za úplný, pokud jde o náležitosti znaleckého posudku předepsané vyhláškou č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících. Obsahuje vymezení zadání znaleckého úkolu (výčet otázek), přehled podkladů, z nichž znalec vycházel, popis zkoumaného jevu, souhrn skutečností, k nimž při úkonu přihlížel (nález), a odpovědi na vymezené otázky (posudek). Znalec rekapituluje obsah jednotlivých lékařských zpráv a záznamů a následně je hodnotí. Činí z nich jednoznačný závěr, že služební úraz ze dne 19. 8. 2004 nezanechal žádné větší morfologické ani klinické známky a příznaky na bederní páteři. Současně připustil, že zjištěné drobné změny jsou následkem služebního úrazu, nikoliv tedy změnou po morbus Scheuermann. Taková diagnóza totiž nebyla v rámci provedených vyšetření konstatována, pouze v jedné lékařské zprávě je vysloveno podezření na tuto chorobu. V této zprávě přitom nejsou popisovány žádné klínovité deformace a zvýrazněná hrudní kyfóza, které jsou pro tuto nemoc typické. Lékař, který uvedenou hypotézu formuloval, patrně neměl k dispozici anamnestický údaj o úrazu v roce 2004. Soud má znalecký posudek za přesvědčivý, neboť znalec vychází ze široké škály informací o zdravotním stavu žalobce, které dává do vzájemných souvislostí, a logickým způsobem vysvětluje, proč neshledal časovou ani příčinnou souvislost poškození zdraví s úrazem. Posudek není tendenční v tom smyslu, že by popíral existenci jakýchkoliv změn na bederní páteři způsobených služebním úrazem (vylučuje, že drobné morfologické změny jsou důsledkem morbus Scheuermann, potvrzuje, že se jedná o následek služebního úrazu, který ovšem nemá žádný vliv na vyhřeznutí ploténky a vertebrogenní algický syndrom s kořenovou iritací S1 vpravo). Přesvědčivosti znaleckého posudku není na újmu, že znalec osobně žalobce nevyšetřil, neboť vzhledem ke znaleckému úkolu jsou rozhodující lékařské záznamy z doby, kdy došlo k služebnímu úrazu, a z doby rehabilitace a následné stabilizace zdravotního stavu, a to ve vazbě na aktuální výsledky specializovaných vyšetření.

Žalobce již spolu s žádostí o přiznání nároku na náhradu škody předložil správnímu orgánu I. stupně posudek zpracovaný doc. MUDr. J. V. Tento posudek nicméně nelze považovat za znalecký posudek ve smyslu § 56 správního řádu, neboť jeho zpracování nebylo vyžádáno správním orgánem, ani za znalecký posudek podle § 127a o. s. ř., protože nesplňuje základní formální náležitost takového posudku, tj. doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku. V době, kdy byl posudek zpracován (tj. dne 3. 6. 2011), ještě nebyl § 127a o. s. ř. v účinnosti, a posudek tak nebylo možno vůbec

použit ve správním řízení jako znalecký posudek. Od 1. 9. 2011, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 218/2011 Sb., jímž byl do občanského soudního řádu včleněn § 127a, uvolnil zákonodárce do té doby přísná pravidla pro zadávání zpracování znaleckých posudků a umožnil, aby znalecký posudek stejné validity zadal zpracovat i účastník řízení. Tato jistá liberalizace je však kompenzována zvýšenými nároky na formální podobu znaleckého posudku, jehož součástí musí být právě doložka znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku. Nic nebránilo tomu, aby znalec doc. V. doplnil do posudku zpracovaného před 1. 9. 2011 doložku, že znalecký posudek podává při vědomí následků nepravdivého znaleckého posudku. Potom by byl jeho posudek použitelný ve správním řízení (to bylo přitom zahájeno až 28. 12. 2011) jako znalecký posudek (viz výše citovanou judikaturu NSS). Žalobce nicméně předložil ve správním řízení posudek doc. Vrbíka bez doložky dle § 127a o. s. ř. Taková listina však není znaleckým posudkem, jde pouze o běžný listinný důkaz, jenž nelze označit ani za odborné vyjádření ve smyslu § 180 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Odborná vyjádření totiž podávají ve správním řízení výlučně správní orgány (viz § 56 věta první správního řádu). Odborné vyjádření podávané znalci se používá toliko v trestním řízení (viz § 105 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů), a to pouze k objasnění jednoduchých odborných otázek, mezi něž nepochybně nepatří posouzení příčinné souvislosti úrazu a poškození zdraví, které dělí doba 5 let (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 5. 2012, sp. zn. 8 Tdo 365/2012).

Závěry úplného a přesvědčivého znaleckého posudku zpracovaného MUDr. B., který obsahuje jednoznačný závěr ohledně stěžejní odborné skutkové otázky, nemůže být zpochybněn obyčejnou listinou, která nesplňuje náležitosti znaleckého posudku. Posouzení odborných otázek může být předmětem pouze znaleckého posudku a nelze ho čerpat z obyčejné soukromé listiny, byť by byla vyhotovena odborníkem z příslušného oboru, který je zapsán v seznamu znalců a který běžně podává znalecké posudky. Informace obsažené v „posudku“ doc. V. ani nenapadají postup MUDr. B. s výjimkou toho, že osobně žalobce nevyšetřil (k tomu viz výše). Ostatně ani doc. V. žalobce sám nevyšetřil (pouze s ním provedl pohovor a nechal si od žalobce vyličit průběh léčení) a své závěry staví výlučně na předchozích lékařských zprávách (viz níže). Zmínka o tom, že posudek MUDr. B. byl podán „na základě zřejmě neúplné zdravotní dokumentace“, je pouhou spekulací. Žalobce posudek zpracovaný MUDr. B. nezpochybnil, přitom v posudku je uveden výčet a obsah jednotlivých lékařských zpráv, z nichž znalec vycházel. Žalobci proto nic nebránilo v tom, aby uvedl a správnímu orgánu předložil jednotlivé lékařské zprávy významné pro posouzení zdravotního stavu, které zpracovatel posudku neměl k dispozici. Žalobce takto však nepostupoval a omezil se toliko na paušální zpochybnění závěru znalce, jiné výhrady k němu neformuloval. Za dané situace tak neměl správní orgán žádný důvod přezkoumávat podaný znalecký posudek, a to ať již uložením dopracování znaleckého posudku, výsledkem znalce, nebo zadáním zpracování revizního posudku.

Nad rámec nezbytně nutného soud doplňuje, že doc. V. dospívá ve svém „posudku“ k závěru, že kořenový syndrom S1 z výhřezu disku L5-S1 je následkem dopravní nehody ze srpna 2004. Tento závěr odůvodňuje doc. V. tím, že při úrazu utrpěl žalobce kompresivní zlomeniny částí těl obratlů L3-5. Formuluje obecnou tezi, že páteř a obratle jako součásti pohybového ústrojí musí plnit zcela protichůdné požadavky – maximální pohyblivost a pružnost při optimální pevnosti i hmotnosti, což zajišťuje segmentální uspořádání páteře. Páteř je tak pevná jako její nejslabší článek. Není-li porucha dostatečně kompenzována okolím, působí další poruchy, případně postupně narůstající. Od března 2005 se v nálezech

rehabilitačního oddělení prokazuje porucha statiky a dynamiky páteře. Zranění páteře z roku 2004 zanechalo zřejmé „můstkové“ příznaky vertebrogenní potíže, které posléze vyústily i v kořenový syndrom S1 z výhřezu sousedního disku. Ani doc. V. dle obsahu „posudku“ neprovedl vyšetření žalobce, pouze od něj zjistil jím udávaný časový průběh a charakter potíží. Doc. V. vychází z citovaných lékařských zpráv. Závěry „posudku“ jsou dle soudu nepřesvědčivé, neboť zdůvodnění, proč se poranění páteře způsobené při dopravní nehodě po 5 letech od úrazu a po prodělání dlouhodobé, úspěšné rehabilitace projevilo vyhřeznutím ploténky, se nese v duchu, že vše souvisí se vším, jeden typ poranění páteře může mít za následek vznik jiného deficitu páteře. Nestrannost doc. V. pak je zpochybněna textem uvedeným v části III. bodu 6, v němž se staví do pozice žalobce „advokáta“ a vytýká MUDr. B., že v rozporu s § 8 odst. 6 vyhlášky č. 440/2001 Sb. nevydal žalobci kopii jím zpracovaného posudku. Takové závěry do znaleckého posudku nepatří a nadto zpochybňují, že by doc. V. měl k dispozici znalecký posudek MUDr. B., který přesto hodnotí.

Soud tedy shrnuje, že již správní orgán I. stupně provedl dokazování v celém rozsahu nezbytném pro posouzení žádosti žalobce, neboť za účelem posouzení příčinné souvislosti mezi služebním úrazem z roku 2004 a škodou na zdraví, pro kterou u žalobce nastala v roce 2009 neschopnost ke službě, provedl důkaz znaleckým posudkem zpracovaným MUDr. B.. Závěry znaleckého posudku nebyly jinými provedenými důkazy relevantním způsobem zpochybněny, sám posudek je po formální i obsahové stránce úplný a přesvědčivý. Vyhřeznutí ploténky L5/C1 spojené s vertebrogenním algickým syndromem s kořenovou iritací S1 vpravo není přímým důsledkem služebního úrazu z roku 2004. Služební úraz lze považovat za příčinu škody na zdraví pouze za podmínky, že jde o příčinu důležitou, podstatnou a značnou, nikoliv toliko za jeden z možných faktorů menšího významu. Závěr žalovaného, že mezi služebním úrazem a škodou na zdraví není příčinná souvislost, má oporu ve spisu. Procesní pochybení při provádění dokazování žalobce nenamítá. Soud může podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. přihlédnout jen k podstatným porušením procesních předpisů, jestliže to žalobce namítne (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006 – 73).

Soud neprovedl důkaz znaleckým posudkem, jehož zpracování žalobce v žalobě navrhl, neboť má tento důkaz za nadbytečný. Ve správním řízení byl proveden důkaz znaleckým posudkem, jehož závěry nebyly zpochybněny. Nesouhlas žalobce se závěry znaleckého posudku, aniž žalobce napadá zvolenou znaleckou metodu, postup znalce, úplnost podkladů pro zpracování posudku či obsahovou koherenci posudku, není důvodem pro zadání zpracování dalšího znaleckého posudku (v tomto případě revizního znaleckého posudku).

Rozhodnutí žalovaného nelze mít ani za nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se vyjádřil k rozporům mezi posudky a vyložil, z jakých důvodů upřednostnil posudek zpracovaný MUDr. B..

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

Vzhledem k tomu, že žalobní bod je nedůvodný, a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému

soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve **lhůtě dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. března 2016

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová